

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuutta verotuksen alalla koskevaksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuutta verotuksen alalla koskevaksi lainsäädännöksi (HE 225/2022 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- erityisasiantuntija Antti Kurikka, valtiovarainministeriö
- johtava erityisasiantuntija Kalle Hirvonen, Verohallinto
- varatoimitusjohtaja Veli-Matti Aittoniemi, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- johtava verojuristi Päivi Kaari, Veronmaksajain Keskusliitto ry
- professori Juha Lindgren

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

- Finnwatch ry
- Suomen Yrittäjät ry
- Teknologiateollisuus ry
- Wolt Enterprises Oy

Verojaosto on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Schibsted Suomi Oy
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- Suomen Asianajajaliitto
- Suomen Tilintarkastajat ry

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla sekä muutettavaksi verotusmenettelystä annettua lakia, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia, tulotietojärjestelmästä annettua lakia ja hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annettua lakia. Digitaalisen alustatalouden toimijoille eli alustaooperaattoreille säädettäisiin velvollisuus ilmoittaa Verohallinnolle tietoja alustalla toimivien henkilöiden ja yritysten saamista myynti- ja vuokratuloista.

Ehdotetuilla säädöksillä pannaan täytäntöön direktiivi, jonka tarkoituksena on parantaa Euroopan unionin jäsenvaltioiden veroviranomaisten tiedonsaantia digitaalisten alustojen välityksellä harjoitetusta kaupallisesta toiminnasta. Tiedonsaanti parantaa jäsenvaltioiden mahdollisuuksia verottaa digitaalisilla alustoilla toteutettavia myynti- ja vuokraustapahtumia, myös silloin kun alusta ja myyjä tai vuokralle antaja eivät ole samassa valtiossa. Direktiivin tarkoituksena on lisäksi parantaa jäsenvaltioiden tämänhetkistä hallinnollista yhteistyötä ja tietojenvaihtoa verotuksen alalla muun muassa lisäämällä rojaltit pakollisen automaattisen tietojenvaihdon piiriin kuuluiin tuloluokkiin ja mahdollistamalla kahden tai useamman jäsenvaltion yhteistarkastukset.

Digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annettavassa laissa säädettäisiin tiedonantovelvollisista, ilmoitettavista tiedoista ja ilmoittamiseen liittyvistä menettelyistä. Verotusmenettelystä annetussa laissa säädettäisiin raportoivien alustaooperaattoreiden tiedonantovelvollisuudesta. Tiedot alustan välityksellä toteutetuista myynti- ja vuokraustapahtumista olisi ilmoitettava Verohallinnolle, joka ilmoittaisi direktiivin mukaisesti tiedot toisille jäsenvaltioille siltä osin kuin tiedot liittyvät toisessa jäsenvaltiossa verovelvolliseen myyjään tai toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan kiinteään omaisuuteen.

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi tarpeelliset säännökset direktiivimuutoksen edellyttämän jäsenvaltioiden välisen automaattisen tietojenvaihdon mahdollistamiseksi.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana muutoin, mutta ehdottaa eräitä selkiyttäviä muotoiluja lakiehdotukseen 1.

Valiokunnan kuulemisissa esitystä pidettiin yleisesti ottaen perusteltuna ja tarpeellisena. Eräitä kuulemisissa esille nostettuja yksittäisiä kysymyksiä on käsitelty jäljempänä erikseen.

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

Tausta

Ehdotetuilla säännöksillä pannaan täytäntöön virka-apudirektiivin muutos (neuvoston direktiivi (EU) 2021/514, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2021, hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta), jäljempänä muutosdirektiivi, jonka tarkoituksena on parantaa veroviranomaisten tiedonsaantia digitaalisten alustojen välityksellä harjoitusta kaupallisesta toiminnasta.

Alustaoperaattoreihin kohdistuvan raportointivelvollisuuden lisäksi muutosdirektiivi sisältää pienempiä virka-apudirektiivin muutoksia ja täsmennyksiä, joilla pyritään hallinnollisen yhteistyön ja tietojenvaihdon tehostamiseen. Esimerkiksi rojaltit lisätään pakollisen automaattisen tietojenvaihdon piiriin kuuluviin tuloluokkiin veropetosten, verovilpin ja veronkierron torjunnan tehostamiseksi. Lisäksi virka-apudirektiiviä täydennetään useilla säännöksillä, joilla selvennetään entisestään, mitä kehystä ja pääperiaatteita olisi sovellettava, kun jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset päättävät turvautua yhteiseen tarkastukseen. Muutosdirektiivillä selvennetään myös, että jäsenvaltioiden välillä toimitettuja tietoja voidaan käyttää myös arvonlisäveron sekä muiden välillisten verojen määrittämiseen, hallinnointiin ja perimiseen.

Ehdotettu sääntely

Direktiivi ehdotetaan täytäntöönpantavaksi kansallisesti direktiivin tarkoituksen ja sisällön mukaisesti ilman kansallisia laajennuksia lukuun ottamatta sitä, että tiedonantovelvollisuus koskisi myös tilanteita, joissa raportoivilla alustaoperaattoreilla ei olisi lainkaan raportoitavia olennaisia toimia päättyneellä raportointikaudella. Tällöin alustaoperaattorin tulisi antaa niin sanottu nollailmoitus.

Esityksen mukaan tietyt digitaalisia alustoja hyödyntämällä toteutetut olennaiset toimet myyjätietoineen olisi ilmoitettava Verohallinnolle. Ilmoitettavia olennaisia toimia olisivat henkilökohdaiset palvelut, tavaroiden myynnit, liikennevälineen antaminen vuokralle sekä asuin- ja liikehuoneistojen, pysäköintipaikkojen ja kiinteän omaisuuden antaminen vuokralle. Tiedonantovelvollinen olisi alustaoperaattori, jonka alustaa myyjät käyttävät tehdäkseen sopimuksia alustan muiden käyttäjien kanssa olennaisen toimen suorittamisesta. Raportoivan alustaoperaattorin tiedonantovelvollisuudesta säädettäisiin verotusmenettelyssä annetussa laissa. Verohallinto ilmoittaisi direktiivin mukaisesti tiedot toisille jäsenvaltioille siltä osin kuin tiedot liittyvät toisessa jäsenvaltiossa verovelvolliseen myyjään tai toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan kiinteään omaisuuteen. Alustaoperaattoreille asetettaisiin myös huolellisuusvelvoitteita, joiden avulla ne pystyisivät tutkimaan ja tunnistamaan sekä ilmoittamaan alustaa käyttävät myyjät oikein. Laissa digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla säädettäisiin yksityiskohtaisesti alustaoperaattoreihin kohdistuvista huolellisuus-, raportointi- ja rekisteröintivelvoitteista.

Muutosdirektiivin muut kuin alustatalouden toimijoiden raportointivelvollisuutta koskevat säännökset saatettaisiin kansallisesti voimaan pääosin saattamalla virka-apudirektiivin täytäntöönpanolaki ajantasaiseksi.

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

Valiokunnalla ei ole huomautettavaa ehdotettavaan sääntelyyn. Esitys parantaisi Verohallinnon tiedonsaantia digitaalisia alustoja hyödyntämällä tehdyistä myynti- ja vuokraustapahtumista sekä jäsenvaltioiden välistä hallinnollista yhteistyötä ja tietojenvaihtoa.

Kuulemisessa yhtäältä esitettiin, että niin sanotun nollailmoituksen antamisvelvollisuuden tarpeellisuutta tulisi vielä harkita, mutta toisaalta nähtiin se myös tarpeellisenä. Direktiivi ei edellytä nollailmoituksen antamista. Direktiivin tehokas täytäntöönpano edellyttää, että jäsenvaltiot varmistavat raportoivien alustaoperaattoreiden tutkivan, tunnistavan ja raportoivan kaikki direktiivin edellyttämät tiedot. Riippumatta siitä, olisiko nollailmoituksen antamisvelvollisuutta vai ei, tulisi verovelvollisen joka tapauksessa selvittää, onko se raportoiva alustaoperaattori vai ei. Tähän nähden valiokunta pitää ehdotettua nollailmoituksen antamisvelvollisuutta perusteltuna.

Raportointivelvollisuus konsernitalanteissa

Kuulemisissa nostettiin konsernien osalta esille se, että useassa jäsenvaltiossa toimivan alustan olisi syytä olla mahdollista raportoida yhdessä jäsenvaltiossa.

Muutosdirektiivissä säädetään tilanteesta, jossa raportoivan alustaoperaattorin on valittava jäsenvaltio, jossa se täyttää raportointivaatimuksen. Tämä velvollisuus koskee tilannetta, jossa raportoiva alustaoperaattori, joka on yksi ja sama oikeushenkilö tai oikeudellinen järjestely, täyttää raportoivan alustaoperaattorin edellytykset useammassa jäsenvaltiossa. Tästä säädettäisiin ehdotetun uuden digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annettavan lain 12 §:ssä. Direktiivi ei salli laajentaa tätä valintamenettelyä esimerkiksi konserniyhtiöihin tai muihin intressiyhtiöihin, jotka ovat erillisiä oikeushenkilöitä tai oikeudellisia järjestelyitä.

Muutosdirektiivissä säädetään lisäksi menettelystä, jolla voidaan välttää samojen tietojen ilmoittaminen kahteen kertaan. Direktiivissä on raportoivaa alustaoperaattoria koskeva mahdollisuus vapautua tietojen ilmoittamisesta tilanteesta, jossa raportoivalla alustaoperaattorilla on kansallisen lainsäädännön mukaan todisteet siitä, että toinen raportoiva alustaoperaattori on jo toimittanut samat tiedot jossakin toisessa jäsenvaltiossa. Direktiivi sallii vain kahdenkertaisen raportoinnin poistamisen eikä se salli raportointivelvollisuuden laajempaa siirtämistä toiselle raportoivalle alustaoperaattorille. Tämän mukaisesta menettelystä on säädetty ehdotetun uuden lain 13 §:ssä.

Suomeen raportoiva alustaoperaattori voisi käyttää velvoitteidensa täyttämiseksi kuitenkin palveluntarjoajaa. Ilmoitukset annettaisiin aina raportoivan alustaoperaattorin nimissä. Siten esimerkiksi konserni voisi valita, että yksi konserniyhtiö toteuttaisi käytännössä raportoinnin kaikkien raportointivelvollisten konserniyhtiöiden osalta. Vastuu velvoitteiden täyttämisestä säilyisi tällöin kuitenkin aina kullakin raportointivelvollisella alustaoperaattorilla itsellään.

Laiminlyöntimaksu

Kuulemisissa tuotiin esille, että lainsäädännön voimaantulo vuoden 2023 alusta voi aiheuttaa tahattomia laiminlyöntejä ilmoitusvelvollisille ja että ehdotettu laiminlyöntimaksu tulisi määrätä vuoden 2023 aikana välitetyistä myynneistä vain, jos laiminlyönti osoittaa ilmeistä piittaamattomuutta velvollisuudesta ilmoittaa tietoja. Toisaalta on tuotu myös esille, että ehdotettu maksimis-

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

saan 15 000 euron sanktio raportoinnin laiminlyönnistä on huomattavan alhainen ja sitä tulisi nostaa.

Raportoivien alustaoperaattoreiden on ilmoitettava tiedot veroviranomaiselle ensimmäisen keran vuoden 2024 tammikuun loppuun mennessä, ja vaadittujen huolellisuusmenettelyjen suorittamiseen on aikaa vuoden 2023 loppuun. Hallituksen esitystä laadittaessa on katsottu, että Verohallinto voi virka-apudirektiivin aiempien muutosten kansallisten täytäntöönpanolainsäädäntöjen tavoin ottaa verotusmenettelylain 22 a §:n laiminlyöntimaksua määritessään huomioon sen, että kyse on uudesta velvoitteesta. Tähän nähden valiokunta ei pidä perusteltuna kuulemisessa ehdotettua muutosta vuoden 2023 laiminlyöntimaksun osalta. Huomattava myös on, että muutosdirektiivissä ei myöskään ole siirtymäsäännöstä, joka sallisi jäsenvaltioiden olla jättämättä laiminlyönnit sanktioimatta ensimmäisinä vuosina.

Sivullisten tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnistä aiheutuvasta laiminlyöntimaksusta säädetään verotusmenettelylain 22 a §:ssä. Mikäli tältä osin halutaan muutoksia, olisi sanktiotason riittävyttä tarkoituksenmukaista arvioida osana suurempaa kokonaisarviota. Kokonaisarviossa olisi tällöin tarkoituksenmukaista ottaa huomioon kaikki tilanteet, joihin 22 a §:ää sovelletaan sekä tarkastella 22 a §:n sanktioita yhdessä muiden tiedonantovelvollisuuden laiminlyönteihin soveltuviin sanktiosäästöjen, mukaan lukien rikosoikeudelliset sanktiot, kanssa.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla

17 §. Euroopan unionin ulkopuolisen raportoivan alustaoperaattorin rekisteröitymisvelvollisuus. 1. lakiehdotuksen 17 §:ssä säädetään EU:n ulkopuolisen raportoivan alustaoperaattorin rekisteröitymisvelvollisuudesta. Pykälän 4 ja 5 momenttia ehdotetaan selkiytettäväksi siltä osin, milloin Verohallinnon tulisi perua ja milloin Verohallinto voisi perua rekisteröinnin. Momenttien 4 ja 5 järjestystä ehdotetaan myös muutettavaksi. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin tilanteesta, jossa Verohallinnon tulisi perua rekisteröinti. Sen mukaan Verohallinto peruusi Suomeen raportoivan alustaoperaattorin rekisteröinnin, jos Suomeen raportoiva alustaoperaattori laiminlyö 3 luvussa säädetyt velvoitteitaan eikä korjaa niitä Verohallinnon antaman kahden kehotuksen jälkeen. Rekisteröinti peruttaisiin aikaisintaan 30 päivän kuluttua ja viimeistään 90 päivän kuluttua toisesta kehotuksesta. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin puolestaan tilanteesta, jossa Verohallinto voisi perua rekisteröinnin. Verohallinto voisi perua Suomeen raportoivan alustaoperaattorin rekisteröinnin, jos Suomeen raportoiva alustaoperaattori hakee itse rekisteröinnin poistamista tai jos Suomeen raportoiva alustaoperaattori ei täytä 2 §:n 1 momentin 4 kohdan e alakohdassa säädetyt ehtoja. Verohallinnon velvollisuus perua rekisteröinti perustuu muutosdirektiivillä virka-apudirektiiviin lisätyn liitteen V IV jakson F kohdan 7 alakohtaan. Verohallinnon mahdollisuus perua rekisteröinti puolestaan perustuu muutosdirektiivillä virka-apudirektiiviin lisätyn liitteen V IV jakson F kohdan 5 alakohtaan.

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 225/2022 vp sisältyvät 2.—5. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 225/2022 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään digitaalisen alustatalouden toimijoiden mahdollistamien olennaisten toimien ilmoittamisesta sekä huolellisuus-, rekisteröinti- ja muista velvoitteista. Olennaisia toimia koskevien tietojen antamisesta säädetään verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 17 f §:ssä.

Lakia sovelletaan olennaisiin toimiin, joilla voi olla vaikutusta hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain (185/2013) 4 §:ssä tarkoitettujen verojen suuruuteen ja määrittämiseen.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *alustalla* sellaista käyttäjien saatavilla olevaa sellaista ohjelmistoa tai sovellusta, jonka avulla alustalle rekisteröityneet myyjät voivat olla yhteydessä alustan muihin käyttäjiin voidakseen suorittaa olennaisen toimen kyseisille käyttäjille suoraan tai välillisesti ja joka ei täytä mitään seuraavista ehdoista:

a) ohjelmisto tai sovellus mahdollistaa yksinomaan olennaiseen toimeen liittyvien maksujen käsittelyn;

b) ohjelmisto tai sovellus mahdollistaa yksinomaan käyttäjien suorittaman olennaisten toimien luetteloinnin tai mainostamisen;

c) ohjelmisto tai sovellus mahdollistaa yksinomaan käyttäjien ohjaamisen tai siirtämisen alustalle;

2) *alustaoperaattorilla* yksikköä, joka tekee myyjien kanssa sopimuksia alustan antamisesta kokonaan tai osittain kyseisten myyjien saataville;

3) *poikkeuksen alaisella alustaoperaattorilla* alustaoperaattoria, joka vahvistaa ennakolta ja vuosittain Verohallinnolle, että kyseisen alustan koko liiketoimintamalli on sellainen, ettei sillä ole raportoitavia myyjiä;

4) *raportoivalla alustaoperaattorilla* sellaista muuta alustaoperaattoria kuin poikkeuksen alaisesta alustaoperaattorista, joka täyttää jonkin seuraavista ehdoista:

a) sen verotuksellinen kotipaikka on Euroopan unionin jäsenvaltiossa;

b) se on perustettu Euroopan unionin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti;

c) sen johto sijaitsee Euroopan unionin jäsenvaltiossa;

d) sillä on kiinteä toimipaikka Euroopan unionin jäsenvaltiossa eikä se ole hyväksytty Euroopan unionin ulkopuolinen alustaoperaattori;

e) se on muu kuin a–d alakohdassa tarkoitettu alustaoperaattori ja se avustaa raportoitavia myyjiä olennaisen toimen suorittamisessa tai olennaisen toimen suorittamisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa sijaitsevan asuin- tai liikehuoneiston, pysäköintipaikan taikka kiinteän omaisuuden antamisessa vuokralle eikä se ole hyväksytty Euroopan unionin ulkopuolinen alustaoperaattori;

5) *Suomeen raportoivalla alustaoperaattorilla* jonkin 4 kohdan a–d alakohdassa säädetyistä ehdoista Suomessa täyttävää raportoivaa alustaoperaattoria ja sellaista 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettua raportoivaa alustaoperaattoria, joka on rekisteröitynyt Verohallinnolle raportoivana alustaoperaattorina;

6) *pätevällä ehdot täyttävällä toimivaltaisten viranomaisten sopimuksella* Euroopan komission määrittämää, Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen ja Euroopan unionin ulkopuolisen valtion tai lainkäyttöalueen välistä sopimusta, joka edellyttää vaihtamaan automaattisesti hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta annetussa neuvoston direktiivissä (EU) 2021/514 tarkoitettuja tietoja vastaavia tietoja;

7) *hyväksytyllä Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella* Euroopan unionin ulkopuolista valtiota tai lainkäyttöaluetta, jolla on voimassa oleva pätevä ehdot täyttävä toimivaltaisten viranomaisten sopimus kaikkien jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja joka on julkaisemassaan luettelossa yksilöinyt kaikki jäsenvaltiot raportoitaviksi lainkäyttöalueiksi;

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

8) *hyväksytyllä Euroopan unionin ulkopuolisella alustaoperaattorilla* alustaoperaattoria, jonka mahdollistamat olennaiset toimet ovat hyväksytyjä olennaisia toimia sekä jonka verotuksellinen kotipaikka on hyväksytyllä Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella tai joka täyttää jommankumman seuraavista edellytyksistä:

a) se on perustettu hyväksytyn Euroopan unionin ulkopuolisen lainkäyttöalueen lainsäädännön mukaisesti;

b) sen johto sijaitsee hyväksytyllä Euroopan unionin ulkopuolisella lainkäyttöalueella;

9) *olennaisella toimella* seuraavia vastiketta vastaan suoritettavia toimia, joita myyjä ei suorita alustaoperaattorin työntekijänä tai alustaoperaattorin lähiyksikön työntekijänä:

a) asuin- ja liikehuoneistojen, pysäköintipaikkojen sekä kiinteän omaisuuden antaminen vuokralle;

b) henkilökohtainen palvelu;

c) tavaroiden myynti;

d) liikennevälineen antaminen vuokralle;

10) *hyväksytyllä olennaisella toimella* sellaista olennaista toimea, joka kuuluu automaattisen tietojenvaihdon piiriin pätevän ehdot täyttävän toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen mukaisesti;

11) *vastikkeella* korvausta, josta on vähennetty raportoivan alustaoperaattorin pidättämät tai perimät maksut, palkkiot tai verot, joka maksetaan tai hyvitetään myyjälle olennaiseen toimeen liittyen ja jonka määrän alustaoperaattori tietää tai saa kohtuullisin keinoin tietoonsa;

12) *henkilökohtaisella palvelulla* palvelua, jonka yhteydessä yksi tai useampi henkilö tekee itsenäisesti tai yksikön puolesta työtä, josta maksetaan ajan tai tehtävän perusteella ja jota tehdään käyttäjän pyynnöstä joko verkossa tai fyysisesti verkon ulkopuolella sen jälkeen, kun alusta on tehnyt sen mahdolliseksi;

13) *myyjällä* olennaisen toimen suorittavaa, alustalle rekisteröityä alustan käyttäjää, joka on luonnollinen henkilö tai yksikkö;

14) *aktiivisella myyjällä* myyjää, joka tarjoaa olennaista toimea raportointikauden aikana tai jolle maksetaan tai hyvitetään vastike olennaiseen toimeen liittyen raportointikauden aikana;

15) *raportoitavalla myyjällä* aktiivista myyjää, jonka asuinvaltio on Euroopan unionin jäsenvaltio tai joka on antanut Euroopan unionin jäsenvaltiossa sijaitsevaa asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta vuokralle;

16) *poikkeuksen alaisella myyjällä* seuraavia myyjiä:

a) julkisen vallan yksikkö;

b) sellainen yksikkö tai sen lähiyksikkö, jonka osakkeilla käydään säännöllisesti kauppaa vaikiintuneilla arvopaperimarkkinoilla;

c) yksikkö, joka on raportointikauden aikana vuokrannut saman alustaoperaattorin mahdollistamana kiinteistökokonaisuutta yli 2 000 kertaa;

d) myyjä, joka on raportointikauden aikana suorittanut saman alustaoperaattorin mahdollistamana vähemmän kuin 30 tavarahan myyntiä, jos myynneistä maksettujen tai hyvitettyjen vastikkeiden kokonaismäärä on enintään 2 000 euroa;

17) *yksiköllä* oikeushenkilöä tai oikeudellista järjestelyä;

18) *lähiyksiköllä* seuraavia yksiköitä:

a) yksikkö, joka joko kontrolloi toista yksikköä tai joka on toisen yksikön kontrollin alainen;

b) yksikkö, joka on toisen yksikön kanssa yhteisen kontrollin alainen;

19) *ensisijaisella osoitteella* myyjän pääasiallisen asuinpaikan osoitetta, jos myyjä on luonnollinen henkilö, ja myyjän virallista osoitetta, jos myyjä on yksikkö;

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

20) *raportointikaudella* kalenterivuotta;

21) *kiinteistökokonaisuudella* kaikkia sellaisia samassa katuosoitteessa sijaitsevia asuin- tai liikehuoneistoja, pysäköintipaikkoja tai kiinteää omaisuutta, joilla on sama omistaja ja joita sama myyjä tarjoaa alustalla vuokrattavaksi;

22) *finanssitilitunnisteella* sen pankkitilin tai muun vastaavan maksupalvelutilin yksilöllistä tunnistenumeroa tai alustaoperaattorin saatavilla olevaa viitenumeroa, jolle vastike maksetaan tai hyvitetään;

23) *tavaralla* aineellista omaisuutta.

Yksikön katsotaan kontrolloivan toista yksikköä 1 momentin 18 kohdassa tarkoitetulla tavalla, jos sillä on sellainen välitön tai välillinen omistus yksikön äänivallasta ja arvosta, joka ylittää 50 prosenttia. Välillisessä osallistumisessa yli 50 prosentin omistusoikeutta toisen yksikön pääomasta koskevan vaatimuksen täyttyminen on määritettävä kertomalla omistettut määrät konsernin omistusketjussa. Henkilöllä, jolla on yli 50 prosenttia äänioikeuksista, on katsottava olevan 100 prosenttia äänioikeuksista.

2 luku

Huolellisuusvelvoitteet

3 §

Myyjää koskevien tietojen kerääminen

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on kerättävä seuraavat tiedot myyjästä, joka ei ole poikkeuksen alainen myyjä:

- 1) luonnollisen henkilön etu- ja sukunimi taikka yksikön virallinen nimi;
- 2) ensisijainen osoite;
- 3) verotunnisteet ja niiden antaneiden valtioiden nimet;
- 4) luonnollisen henkilön syntymäaika;
- 5) arvonlisäverotunniste, jos se on saatavilla;
- 6) yksikön yritysrekisterinumero;
- 7) yksikön Euroopan unionissa sijaitsevat kiinteät toimipaikat, joiden kautta olennaisia toimia suoritetaan, ja niiden sijaintivaltiot.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin ei kuitenkaan tarvitse kerätä myyjästä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua verotunnistetta tai 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua yritysrekisterinumeroa, jos myyjän asuinvaltio ei anna myyjälle verotunnistetta tai yritysrekisterinumeroa tai jos myyjän asuinvaltio ei edellytä myyjälle annetun verotunnisteen keräämistä. Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on tällöin kerättävä luonnollisesta henkilöstä tieto syntymäpaikasta.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin ei kuitenkaan tarvitse kerätä myyjästä 1 momentin 2–7 kohdassa tarkoitettuja tietoja eikä 2 momentissa tarkoitettua syntymäpaikkatietoa, jos se saa vahvistuksen myyjän henkilöllisyydestä ja asuinpaikasta sellaisesta Euroopan unionin tai sen jäsenvaltion saataville asettamasta tunnistamispalvelusta, joka varmistaa myyjän henkilöllisyyden ja verotuksellisen kotipaikan.

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

4 §

Myyjän määrittäminen poikkeuksen alaiseksi myyjäksi

Suomeen raportoiva alustaoperaattori voi tukeutua julkisesti saatavilla oleviin tietoihin tai myyjän antamaan vahvistukseen määrittääkseen, voiko se pitää myyjää 2 §:n 1 momentin 16 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettuna myyjänä.

Suomeen raportoiva alustaoperaattori voi tukeutua saatavilla oleviin tietoihinsa määrittääkseen, voiko se pitää myyjää 2 §:n 1 momentin 16 kohdan c tai d alakohdassa tarkoitettuna myyjänä.

5 §

Vuokralle annettua asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta koskevien tietojen kerääminen

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on kerättävä myyjän vuokralle antamasta 2 §:n 1 momentin 9 kohdan a alakohdan mukaisesta asuin- tai liikehuoneistosta, pysäköintipaikasta taikka kiinteästä omaisuudesta kiinteistökokonaisuuden osoite sekä kiinteistökokonaisuuden sijaintivaltion mahdollisesti antama kiinteistörekisterinumero tai sitä vastaava muu tunnistenumero.

Jos myyjä on vuokrannut saman Suomeen raportoivan alustaoperaattorin mahdollistamana kiinteistökokonaisuutta raportointikauden aikana yli 2 000 kertaa, Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on lisäksi kerättävä sellaiset asiakirjat tai tiedot, jotka osoittavat koko kiinteistökokonaisuudella olevan sama omistaja.

6 §

Myyjää ja vuokralle annettua asuin- tai liikehuoneistoa, pysäköintipaikkaa taikka kiinteää omaisuutta koskevien tietojen todentaminen

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on varmistettava keräämiensä 3 §:n 1 momentin 1–6 kohdassa tarkoitettujen tietojen ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettujen syntymäpaikkatiedon sekä 4 ja 5 §:ssä tarkoitettujen tietojen luotettavuus käyttämällä kaikkia arkistotiedoissaan olevia tietoja ja asiakirjoja. Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on verotunnisteen ja arvonlisäverotunnisteen voimassaolon varmistamiseksi lisäksi käytettävä Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan unionin maksutta saataville asettamia sähköisiä käyttöliittymiä.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, Suomeen raportoiva alustaoperaattori voi 8 §:n 2 momentissa säädettyjä huolellisuusmenettelyjä suorittaessaan käyttää sähköisesti hakukelpoisissa arkistotiedoissaan olevia tietoja ja asiakirjoja varmistaakseen keräämiensä 3 §:n 1 momentin 1–6 kohdassa tarkoitettujen tietojen ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettujen syntymäpaikkatiedon sekä 4 ja 5 §:ssä tarkoitettujen tietojen luotettavuuden.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on Verohallinnon kehotuksesta varmistettava myyjän 3 ja 5 §:ssä tarkoitettujen tietojen oikeellisuus. Jos Suomeen raportoiva alustaoperaattori ei voi itse varmistaa tietojen oikeellisuutta, sen on pyydettävä myyjältä tositteellinen selvitys siitä, että myyjää koskevat tiedot ovat oikeat, tai pyydettävä myyjää korjaamaan virheelliset tiedot ja tositteellisesti osoittamaan niiden oikeellisuus.

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

7 §

Myyjän asuinvaltion määrittäminen

Myyjän asuinvaltiona on pidettävä valtiota, jossa myyjällä on ensisijainen osoite. Jos valtio, jossa myyjällä on ensisijainen osoite, on eri kuin myyjälle verotunnisteen antanut valtio, myyjän asuinvaltiona on lisäksi pidettävä verotunnisteen antanutta valtiota. Jos myyjä on toimittanut Suomeen raportoivalle alustaoperaattorille 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetut tiedot kiinteästä toimipaikasta, myyjän asuinvaltiona on pidettävä myös kyseisen kiinteän toimipaikan sijaintivaltiota.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, myyjän asuinvaltiona on pidettävä jokaista Euroopan unionin jäsenvaltiota, jonka Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan unionin saataville asettama sähköinen tunnistamispalvelu on vahvistanut myyjän verotukselliseksi kotipaikaksi.

8 §

Huolellisuusmenettelyjen määräajat ja voimassaolo

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on suoritettava 3–7 §:ssä säädetty huolellisuusmenettelyt raportointikauden aikana.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on suoritettava myyjää koskevat, 3–7 §:ssä säädetty huolellisuusmenettelyt toisen raportointikauden aikana, jos myyjä on ollut rekisteröityneenä alustalle joko tämän lain voimaantullessa tai ennen kuin yksiköstä tulee raportoiva alustaoperaattori.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Suomeen raportoiva alustaoperaattori voi tukeutua aiempien raportointikausien osalta suoritettuihin huolellisuusmenettelyihin, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- 1) 3 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu syntymäpaikkatieto on kerätty ja todennettu tai vahvistettu viimeisten 36 kuukauden aikana;
- 2) Suomeen raportoivalla alustaoperaattorilla ei ole syytä olettaa, että 3–5 §:ssä tarkoitetut tiedot ovat epäluotettavia tai virheellisiä tai niistä on tullut sellaisia.

9 §

Huolellisuusmenettelyjen soveltaminen ainoastaan aktiivisiin myyjiin

Suomeen raportoiva alustaoperaattori voi päättää kohdistaa 3–8 §:ssä säädetty huolellisuusmenettelyt vain aktiivisiin myyjiin.

3 luku

Tietojen ilmoittaminen

10 §

Tietojen ilmoittamisen ajankohta

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on ilmoitettava 11 §:ssä tarkoitetut tiedot Verohallinnolle vuosittain raportointikautta seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

11 §

Ilmoitettavat tiedot

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on ilmoitettava Verohallinnolle seuraavat tiedot:

- 1) Suomeen raportoivan alustaoperaattorin nimi, osoite ja verotunniste sekä niiden alustojen nimet, joista Suomeen raportoiva alustaoperaattori ilmoittaa tietoja;
- 2) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu yksilöllinen tunnistenumero, jos Suomeen raportoiva alustaoperaattori on hyväksytty Euroopan unionin ulkopuolinen alustaoperaattori;
- 3) 3 §:ssä tarkoitetut tiedot raportoitavasta myyjästä;
- 4) finanssitilitunniste, jos se on Suomeen raportoivan alustaoperaattorin saatavilla;
- 5) sen finanssitilin haltijan nimi ja yksilöintitiedot, jolle vastike maksetaan tai hyvitetään, jos finanssitilin haltijan nimi on eri kuin raportoitavan myyjän nimi ja se on Suomeen raportoivan alustaoperaattorin saatavilla;
- 6) raportoitavan myyjän 7 §:n mukaisesti määritetyt asuinvaltiot Euroopan unionissa;
- 7) kaikki maksut, palkkiot ja verot, jotka Suomeen raportoiva alustaoperaattori on pidättänyt tai perinyt raportoitavalta myyjältä raportointikauden kunkin neljänneksen aikana.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on lisäksi ilmoitettava henkilökohtaisesta palvelusta, tavaroiden myynnistä ja liikennevälineen vuokralle antamisesta raportoitavalle myyjälle raportointikauden kunkin neljänneksen aikana maksettujen tai hyvitettyjen vastikkeiden kokonaismäärä sekä niiden olennaisten toimien lukumäärä, joiden osalta vastike on maksettu tai hyvitetty.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on lisäksi ilmoitettava asuin- tai liikehuoneiston, pysäköintipaikan taikka kiinteän omaisuuden vuokrausta harjoittaneen raportoitavan myyjän osalta seuraavat tiedot:

- 1) kunkin kiinteistökokonaisuuden osoite sekä sijaintivaltion mahdollisesti antama kiinteistörekisterinumero tai sitä vastaava muu tunnistenumero, jos se on saatavilla;
- 2) raportointikauden kunkin neljänneksen aikana maksettujen tai hyvitettyjen vastikkeiden kokonaismäärä sekä kunkin kiinteistökokonaisuuden osalta toteutuneiden olennaisten toimien lukumäärä;
- 3) niiden päivien lukumäärä, joina kukin kiinteistökokonaisuus oli vuokralle annettuna raportointikauden aikana, sekä kunkin kiinteistökokonaisuuden tyyppi, jos nämä tiedot ovat saatavilla.

Edellä 2 momentissa ja 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettu vastike on ilmoitettava siinä valuutassa, jona se on maksettu tai hyvitetty. Jos vastike on maksettu tai hyvitetty muussa muodossa kuin valtion takaamana valuuttana, Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on muunnettava ja arvotettava vastike johdonmukaisesti määrittämällään tavalla ja ilmoitettava se euromääräisenä.

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

12 §

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin raportointivelvollisuus useassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa

Jos jonkin 2 §:n 1 momentin 4 kohdan a–d alakohdassa säädetyn ehdon täyttävä Suomeen raportoiva alustaoperaattori täyttää raportoivalle alustaoperaattorille säädetyt edellytykset Suomen lisäksi yhdessä tai useammassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, sen on valittava jäsenvaltioista yksi, jossa se täyttää kaikki raportointivelvoitteensa. Jos Suomeen raportoiva alustaoperaattori valitsee Suomen jäsenvaltioksi, jossa se täyttää raportointivelvoitteensa, sen on täytettävä kaikki raportointivelvoitteensa Suomessa noudattaen tämän lain säännöksiä.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on ilmoitettava 1 momentin mukaisesta valinnastaan niiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa se täyttää raportoivan alustaoperaattorin edellytykset.

Jos jonkin 2 §:n 1 momentin 4 kohdan a–d alakohdassa säädetyn ehdon täyttävä Suomeen raportoiva alustaoperaattori valitsee 1 momentin mukaisessa tilanteessa muun kuin Suomen jäsenvaltioksi, jossa se täyttää kaikki raportointivelvoitteensa, on sen Verohallinnon pyynnöstä osoitettava täyttäneensä kaikki raportointivelvoitteensa toisessa jäsenvaltiossa.

13 §

Usean raportoivan alustaoperaattorin raportointivelvollisuus

Edellä 2 §:n 1 momentin 4 kohdan a–d alakohdassa tarkoitetun Suomeen raportoivan alustaoperaattorin ei tarvitse ilmoittaa Verohallinnolle tietoja raportoitavasta myyjästä, jos toinen raportoiva alustaoperaattori on ilmoittanut 11 §:ssä tarkoitetut tiedot. Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on Verohallinnon pyynnöstä tositteellisesti osoitettava, että nämä tiedot on ilmoitettu.

14 §

Raportoivan alustaoperaattorin velvollisuus toimittaa tietoja raportoitavalle myyjälle

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on toimitettava raportoitavalle myyjälle sitä koskevat 11 §:n 1 momentin 3–7 kohdassa sekä 2 ja 3 momentissa tarkoitetut tiedot. Tiedot on toimitettava sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä, jona myyjä on tunnistettu raportoitavaksi myyjäksi.

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

4 luku

Erityiset velvoitteet

15 §

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin velvoitteet myyjän jättäessä toimittamatta yksilöintitietoja

Jos myyjä ei pyynnöstä toimita Suomeen raportoivalle alustaoperaattorille 3 ja 5 §:ssä tarkoitettuja tietoja, Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on muistutettava myyjää tietojen toimittamisesta. Jos myyjä ei toimita pyydettyjä tietoja kahden muistutuksen jälkeen ja alkuperäisestä pyynnöstä on kulunut 60 päivää, Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on suljettava myyjän tili alustalla ja estettävä myyjää rekisteröitymästä uudelleen alustalle tai pidättäydyttävä maksamasta myyjälle vastiketta, kunnes myyjä toimittaa pyydettyt tiedot.

16 §

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin velvollisuus kirjata ja säilyttää tietoja

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on kirjattava ne toimet ja tiedot, joita se käyttää 2 ja 3 luvussa säädettyjen menettelyjen ja velvoitteiden toteuttamiseen. Kirjatut toimet ja tiedot on säilytettävä ja niiden on oltava saatavilla vähintään kuusi vuotta sen raportointikauden päättymisestä, jota ne koskevat.

17 §

Euroopan unionin ulkopuolisen raportoivan alustaoperaattorin rekisteröitymisvelvollisuus

Raportoivan alustaoperaattorin, joka täyttää 2 §:n 1 momentin 4 kohdan e alakohdassa säädetyn ehdon, on yksilöllisen tunnistenumeron saamiseksi rekisteröidyttävä Verohallinnon ylläpitämään rekisteriin aloittaessaan toimintansa alustaoperaattorina.

Raportoivan alustaoperaattorin on 1 momentin mukaisessa tilanteessa ilmoitettava Verohallinnolle seuraavat tiedot:

- 1) nimi;
- 2) postiosoite;
- 3) verkkosivustot ja muut sähköiset osoitteet;
- 4) verotunnisteet;
- 5) Euroopan unionin jäsenvaltiossa annettu arvonlisäverotunniste;
- 6) Euroopan unionin jäsenvaltiot, jotka ovat raportoitavien myyjien 7 §:n mukaisesti määritetyt asuinvaltiot.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa viivytyksettä ilmoitettava Verohallinnolle 2 momentissa tarkoitettujen tietojen muutoksista.

~~Edellä 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa~~ Verohallinto peruu Suomeen raportoivan alustaoperaattorin rekisteröinnin, jos Suomeen raportoiva alustaoperaattori laiminlyö 3 luvussa säädettyjä velvoitteitaan eikä korjaa niitä Verohallinnon antaman kahden kehotuksen jäl-

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

keen. Rekisteröinti perutaan aikaisintaan 30 päivän kuluttua ja viimeistään 90 päivän kuluttua toisesta kehotuksesta.

Verohallinto voi perua Suomeen raportoivan alustaoperaattorin rekisteröinnin seuraavissa tilanteissa:

- 1) Suomeen raportoiva alustaoperaattori hakee itse rekisteröinnin poistamista;
- 2) ~~Suomeen raportoiva alustaoperaattori laiminlyö 3 luvussa säädettyjä velvoitteitaan eikä korjaa niitä Verohallinnon antaman kahden kehotuksen jälkeen;~~
- 3) Suomeen raportoiva alustaoperaattori ei täytä 2 §:n 1 momentin 4 kohdan e alakohdassa säädettyjä ehtoja.

Muutoksenhakuun tässä pykälässä tarkoitettua rekisteröintiä ja rekisteröinnin perumista koskevaan päätökseen sovelletaan, mitä verotusmenettelystä annetun lain 65 a §:ssä säädetään.

18 §

Poikkeuksen alaisen alustaoperaattorin velvollisuus vahvistaa asemansa

Poikkeuksen alaisen alustaoperaattorin on vahvistettava ennakolta ja vuosittain Verohallinnolle liiketoimintamallinsa olevan kokonaisuudessaan sellainen, ettei sen alustalla ole raportoitavia myyjiä.

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä vahvistamismenettelystä ja vahvistamiseksi annettavista tiedoista.

5 luku

Voimaantulo

19 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 997/1996 ja 15/2018, uusi 4 momentti sekä lakiin uusi 17 f § seuraavasti:

2 §

Soveltamisalan täsmentäminen

Tämän lain säännöksiä sovelletaan myös verotusta koskevien Suomea sitovien kansainvälisten sopimusten ja Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjen velvoitteiden täytäntöön panemiseen.

17 f §

Alustaoperaattorin tiedonantovelvollisuus olennaisista toimista

Digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetussa laissa (/) tarkoitetun Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on annettava Verohallinnolle mainitussa laissa tarkoitetut tiedot olennaisista toimista tai tieto siitä, että ilmoitettavia olennaisia toimia ei ole ollut.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut tiedot on annettava sähköistä tiedonsiirtomenetelmää käyttäen.

Suomeen raportoivan alustaoperaattorin on noudatettava digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetussa laissa säädettyjä huolellisuus-, rekisteröinti- ja muita velvoitteita.

Tiedonantovelvollisista, tiedonantovelvollisia koskevista huolellisuusvelvoitteista, olennaisista toimista, ilmoittamisajankohdasta, ilmoitettavista tiedoista ja rekisteröintivelvoitteista säädetään digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 783/2020, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tämän lain säännöksiä sovelletaan myös verotusta koskevien Suomea sitovien kansainvälisten sopimusten ja Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjen velvoitteiden täytäntöön panemiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

tulotietojärjestelmästä annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018) 8 §:n 1 momentin 2 kohta seuraavasti:

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

8 §

Tulorekisteriin talletettavat yksilöinti- ja yhteystiedot

Tulorekisteriin talletetaan seuraavat tulonsaajaa ja suorituksen maksajaa koskevat yksilöinti- ja yhteystiedot, jotka suorituksen maksaja on 6 §:ssä mainitun lain nojalla velvollinen ilmoittamaan tiedon käyttäjille:

2) vieraassa valtiossa asuvasta asuinvaltion antama verotunniste tai, jos asuinvaltio ei myönnä verotunnistetta, muu vastaava tunnus;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain (185/2013) 5 a §:n 3 ja 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 1703/2015,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 7 kohta, 3 §:n 7 ja 8 kohta sekä 5 §:n 5 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 7 kohta sekä 3 §:n 7 ja 8 kohta laissa 1561/2019, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1703/2015, 1488/2016 ja 1561/2019, uusi 8–11 kohta, 3 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1488/2016 ja 1561/2019, uusi 9 kohta, 5 §:ään uusi 6 kohta sekä lakiin uusi 5 f § seuraavasti:

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

1 §

Direktiivin täytäntöönpano

Hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin 2011/16/EU, jäljempänä *virka-apudirektiivi*, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2021/514, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

2 §

Soveltamisala

Tämän lain ja virka-apudirektiivin mukaisesti:

7) ilmoitetaan muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja Euroopan komissiolle tiedot raportoitavista rajat ylittävistä järjestelyistä;

8) ilmoitetaan asianomaiselle toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot raportoitavista myyjistä ja kaikille Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille tiedot poikkeuksen alaisista alustaoperaattoreista;

9) ilmoitetaan muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille raportoitavalle alustaoperaattorille annettu yksilöllinen tunnistenumero;

10) pyydetään komissiota poistamaan raportoiva alustaoperaattori keskusrekisteristä rekisteröintiedellytysten päätyttyä sekä ilmoitetaan komissiolle tieto sellaisesta alustaoperaattorista, joka aloittaa toimintansa alustaoperaattorina rekisteröitymättä vaaditusti;

11) ilmoitetaan komissiolle tapahtuneesta tietoturvaloukkauksesta.

3 §

Yhteistyömuodot

Yhteistyö käsittää:

7) toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen valtuuttamien virkamiesten läsnäolon virastoissa ja osallistumisen hallinnollisiin tutkimuksiin toisessa jäsenvaltiossa, samanaikaiset tarkastukset, yhteistarkastukset, tiedoksiannon ja palautteen lähettämisen;

8) raportoitavia rajat ylittäviä järjestelyjä koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla;

9) raportoitavia myyjiä koskevien tietojen ilmoittamisen automaattisella tietojenvaihdolla.

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

5 §

Automaattisen tietojenvaihdon piiriin kuuluvat tulo- ja pääomalajit

Toimivaltaisen viranomaisen on automaattista tietojenvaihtoa käyttäen ilmoitettava toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle sellaiset saatavilla olevat tiedot, jotka koskevat tässä jäsenvaltiossa asuvia henkilöitä ja seuraavia tulo- ja pääomalajeja:

-
- 5) kiinteän omaisuuden omistaminen ja siitä saatava tulo;
 - 6) rojaltit.

5 f §

Raportoitavien myyjien raportointia koskevat raportoivan alustaoperaattorin velvollisuudet

Virka-apudirektiivissä tarkoitetuista raportoitavista myyjistä sekä raportoivista alustaoperaattoreista säädetään verotusmenettelystä annetussa laissa ja digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 29.11.2022

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johannes Koskinen sd
varapuheenjohtaja Arto Pirttilahti kesk
jäsen Anders Adlercreutz r
jäsen Tarja Filatov sd
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Esko Kiviranta kesk
jäsen Jari Koskela ps
jäsen Pia Lohikoski vas
jäsen Matias Marttinen kok
jäsen Sari Multala kok
jäsen Riitta Mäkinen sd
jäsen Raimo Piirainen sd
jäsen Sami Savio ps
jäsen Pia Viitanen sd
jäsen Ville Vähämäki ps

Valiokunnan mietintö VaVM 33/2022 vp

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tarja Järvinen